

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3775/2546

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) โจทก์ นายประยงค์ อภิรัตน์เกษม จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 7, ป.พ.พ. มาตรา 653, ป.พ.พ. มาตรา 715, ป.พ.พ. มาตรา 1480, ป.วิ.พ. มาตรา 84, ป.วิ.พ. มาตรา 86, ป.รัชฎากร มาตรา 103, ป.รัชฎากร มาตรา 118

ย่อ / หลักกฎหมาย

โจทก์ขอขอยื่นคำร้องขออนุญาตทำการขีดฆ่าอากรแสตมป์ในหนังสือสัญญากู้หรือขอให้ศาลมีคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ขีดฆ่าอากรแสตมป์ก่อนหรือในขณะที่ได้นำเอกสารนั้นมาอ้างเป็นพยานหลักฐานในคดีแพ่งหรือก่อนที่ศาลชั้นต้นจะตัดสินชี้ขาดคดี การที่โจทก์เพิกม้ายื่นคำร้องหลังจากที่ศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์พิพากษาคดีแล้ว โดยศาลอุทธรณ์ปฏิเสธที่จะรับฟังหนังสือสัญญากู้ดังกล่าว ย่อมล่วงเลยเวลาที่จะอนุญาตให้ทำการแก้ไข จึงมีคำสั่งไม่อนุญาตให้ขีดฆ่าอากรแสตมป์ในหนังสือสัญญากู้ การที่จำเลยทำสัญญาจำนองโดยไม่ได้รับความยินยอมจากภริยา คงมีผลเพียงว่า ภริยาจำเลยอาจฟ้องขอให้ศาลเพิกถอนนิติกรรมจำนองได้ตาม

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1480 แต่ตราใบสัญญาจำนองยังไม่ถูกศาลเพิกถอน ย่อมยังมีผลใช้บังคับได้ตามกฎหมาย สัญญากู้เงินและสัญญาจำนอง เป็นนิติกรรมคนละประเภทที่สามารถแยกออกจากกันได้ โจทก์ฟ้องขอให้จำเลยชำระต้นเงินพร้อมดอกเบี้ยตามสัญญากู้เงินเมื่อสัญญากู้เงินไม่อาจรับฟังเป็นพยานหลักฐาน ย่อมไม่อาจนำเอาอัตราดอกเบี้ยที่กำหนดไว้ในสัญญาจำนองมาบังคับการกู้เงินรายนี้ได้

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยชำระเงิน ๒,๔๖๖,๐๕๔.๔๘ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑๙.๗๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๑,๘๙๙,๒๘๖.๕๙ บาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ หากไม่ชำระให้ยึดทรัพย์จำนองขายทอดตลาดนำเงินมาชำระหนี้ หากขายทรัพย์จำนองได้เงินไม่พอชำระหนี้ให้ยึดทรัพย์สินอื่นของจำเลยออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระหนี้แก่โจทก์ จนครบ จำเลยให้การว่า จำเลยไม่ต้องรับต่อโจทก์เพราะจำเลยไม่มีเจตนาทำสัญญากู้เงิน ไม่เคยรับเงินที่กู้ ไม่เคยตกลงยอมเสียดอกเบี้ยและยอมรับการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยตามฟ้อง อีกทั้งจำเลยไม่เคยและไม่ได้อำนาจให้จดทะเบียนจำนองแก่โจทก์ตามเอกสารท้ายฟ้องซึ่งเป็นเอกสารปลอมที่โจทก์จัดทำขึ้นฝ่ายเดียว จำเลยมิได้สมัครใจและไม่เคยอ่านข้อความในสัญญาซึ่งไม่เป็นธรรม ขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชนและมิได้รับความยินยอมจากภริยาของจำเลย จึงใช้บังคับไม่ได้ โจทก์คิดดอกเบี้ยผิดพลาดซ้ำซ้อนและเกินอัตราที่กฎหมายกำหนด โจทก์ไม่เคยมีหนังสือบอกกล่าวและบังคับจำนองไปยังจำเลย ขอให้ยกฟ้อง ศาลชั้นต้นพิจารณาแล้วพิพากษาให้จำเลยชำระเงินจำนวน ๒,๔๖๖,๐๕๔.๔๘ บาท พร้อมด้วยดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๑๙.๗๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๑,๘๙๙,๒๘๖.๕๙ บาท นับถัดจากวันฟ้อง (ฟ้องวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๔๑) เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ หากไม่ชำระให้ยึดทรัพย์จำนองที่ดินโฉนดเลขที่ ๗๘๒๕๘ และ ๗๘๖๑๑ ตำบลบางกะปิ (ลาดพร้าวฝั่งเหนือ) อำเภอบางกะปิ กรุงเทพมหานคร พร้อมสิ่งปลูกสร้างออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระหนี้โจทก์ หากขายทรัพย์จำนองได้เงินไม่พอชำระหนี้ให้ยึดทรัพย์สินอื่นของจำเลยขายทอดตลาดนำเงินชำระหนี้ให้แก่โจทก์

จนครบ กับให้จำเลยใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ โดยกำหนดค่าทนายความ ๑๐,๐๐๐ บาท จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่า ให้จำเลยชำระเงินจำนวน ๑,๘๙๙,๒๘๖.๕๙ บาท พร้อมด้วยดอกเบี้ยในต้นเงินดังกล่าวอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันที่ ๙ เมษายน ๒๕๔๑ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ นอกจากนี้ที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ โจทก์และจำเลยฎีกา ศาลฎีกาพิเคราะห์แล้ว ในเบื้องต้น เห็นสมควรวินิจฉัยคำร้องของโจทก์ฉบับลงวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๔๔ ที่ขออนุญาตทำการขีดฆ่าอากรแสตมป์ในหนังสือสัญญากู้เงินเอกสารหมายเลข จ. ๕ หรือขอให้ศาลมีคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ขีดฆ่าอากรแสตมป์ดังกล่าวเสียก่อน เห็นว่า การร้องขอดังกล่าวโจทก์ชอบที่จะกระทำให้เสียก่อนหรือในขณะที่ได้นำเอกสารนั้นมาอ้างเป็นพยานหลักฐานในคดีแพ่ง หรือก่อนที่ศาลชั้นต้นจะตัดสินชี้ขาดคดี การที่โจทก์เพิกม้ายื่นคำร้องดังกล่าวหลังจากที่ศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์พิพากษาคดีไปแล้ว โดยศาลอุทธรณ์ปฏิเสธที่จะรับฟังหนังสือสัญญากู้เงินดังกล่าว ย่อมล่วงเลยเวลาที่จะอนุญาตให้ทำการแก้ไข จึงมีคำสั่งไม่อนุญาต ส่วนที่จำเลยฎีกาว่าที่ดินที่จำนองเป็นสินสมรสระหว่างจำเลยกับภริยา จำเลยทำสัญญาจำนองโดยไม่ได้รับความยินยอมจากภริยา สัญญาจำนองจึงไม่สมบูรณ์นั้น เห็นว่า หากเป็นจริงดังที่จำเลยอ้าง คงมีผลเพียงว่าภริยาจำเลยอาจฟ้องขอให้ศาลเพิกถอนนิติกรรมจำนองนั้นได้ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๔๘๐ แต่ตราบไต่สัญญาจำนองยังไม่ถูกศาลเพิกถอน ย่อมยังคงมีผลใช้บังคับได้ตามกฎหมาย ส่วนที่โจทก์ฎีกาว่า ในหนังสือสัญญาจำนองและสัญญาต่อท้ายสัญญาจำนองที่ดินเป็นประกันเอกสารหมายเลข จ. ๙ และ จ. ๑๐ ได้ระบุอัตราดอกเบี้ยไว้เหมือนกับในหนังสือสัญญากู้เงินเอกสารหมายเลข จ. ๕ จึงถือได้ว่าการกู้ยืมเงินรายนี้มีการตกลงเรื่องดอกเบี้ยกันไว้นั้น เห็นว่า สัญญากู้เงินและสัญญาจำนอง เป็นนิติกรรมคนละประเภทที่สามารถแยกออกจากกันได้ เมื่อโจทก์ฟ้องขอให้จำเลยชำระต้นเงินพร้อมดอกเบี้ยตามสัญญากู้เงิน เมื่อสัญญากู้เงินไม่อาจรับฟังเป็นพยานหลักฐาน ย่อมไม่อาจนำเอาอัตราดอกเบี้ยที่กำหนดไว้ในสัญญาจำนองมาบังคับการกู้เงินรายนี้ได้ ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษามานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาของโจทก์และจำเลยฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นฎีกาให้เป็นพับ.

องค์คณะ

สุรพล เจียมจุไร · มงคล ทับเตี๋ย · วิศณุ เลื่อมสำราญ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/3775/2546>